

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris Theologia Tripartita Universa

Complectens nunc Bibliothecam perfectam Viri Ecclesiastici, ordine
sequenti

Controversiae Heterodoxae Ac Scholasticae - Cum speciali Notitia rerum
Modernarum, & Chronologia totius Monarchiae Sacrae, & Saecularis,
Pontificum, Conciliorum &c. Haeresum omnium, ac Propositionum
damnatarum Mundi Sex Aetatum ...

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Cap VII. De Purgatorio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38447

aut certè illos à veritate deviare, qui Sacramentalis Confessionis necessitatem non admittunt.

CAPUT VII.

De Purgatorio.

DOctrina Catholica est, præter infernum damnatorum, extare alium locum quem Purgatorium dicimus, in quo animæ justorum, quæ in hac vita sufficienter expiata non fuerunt, in altera vita expurgantur antequam ad cælestem gloriam recipiantur. Negant hæc Lutherani & Calvinistæ: & olim negavit Aërius orationes fidelium defunctis prodesse, cuius doctrinam inter hæreses reponit Epiphanius, & Augustinus de hæresibus Aërii.

Probatum primò necessarium esse talem locum expiatorium superesse. Sæpè homo, qui peccavit mortaliter, liberatur à reatu culpæ, & pœnæ æternæ, non tamen ab omni pœna temporali. Sed homo discedens ex hac vita cum reatu pœnæ temporalis non potest in cœlum admitti: nihil enim inquinatum intrabit in regnum cœlorum. Ergo debet superesse locus purgatorius in quo illa temporalis pœna persolvatur.

Major probatur manifestis Scripturæ exemplis.

Primò Moyles & Aaron propter peccatum incredulitatis, quod ipsis remissum erat, puniti sunt morte temporali à Deo illis constitutâ, ne ingrederentur terram promissionis, uti patet Numer. 20. & Deuter.

33.

II. David post impetratam veniam adulterii, & homicidii, punitus tamen fuit à Deo morte filii admodum dilecti ex adulterio geniti, Nathan Prophetâ tam remissionem peccati, quam pœnam superstitem declarante 2. Reg. 12. *Transiit quoque Dominus peccatum tuum, verum tamen parvulus qui tibi natus est morietur.* Idem patet in eodem Davide 2. Reg. 24. ubi iustus est unum ex tribus pestem, famem, vel bellum eligere in vindictam peccati ab eo humiliter agniti, & à Deo apertè condonati. Quando igitur contingit interveniente morte pœnam temporalem pro peccato remisso restantem in hac vita non persolvi, manifestum est in altera vita debere expiari: at non in cœlo, nec in inferno, ergo in Purgatorio. Sicut etiam inter homines Rex aut Princeps condonat Reo crimen læsæ Majestatis, & pœnam capitis, jubet tamen aliquando aulâ abesse, aut carcere ad tempus detineri.

III. Probatum secundo dari hunc purgatorii locum Matthæi 11. v. 32. *Qui dixerit contra Spiritum sanctum, non remittetur ei neque in hoc seculo, neque in futuro.* Ex quo satis apertè colligitur aliquam esse peccatorum remissionem in seculo futuro: quod ex eodem loco colligit etiam S. Augustinus lib. 21. de civit. Dei, cap. 24. Pater idem ex Apostolo 1. ad Corinth. 3. v. 15. *Ipsè autem salvus erit, sic tamen quasi per ignem.* Quod de igne purgatorii interpretatur idem Augustinus in Psal. 37. *sub initium.*

Denique disertissimis verbis id Scriptura declarat 2. Machabæor. 18. ubi Judas Machabæus maximis impensis jussit publicè Sacrificium offerri pro mortuis, qui in acie occiderant, ut à peccatis solverentur: cuius factum ibidem his verbis approbatur. *Sancta igitur & salubris est cogitatio pro defunctis exorare ut à*

R. P. Arsdæ. Tom. I.

peccatis solvantur. Quod factum tam publicum in luce totius populi, & testificatio tam aperta, etsi Scripturæ non foret, satis ostendit quis fuerit sensus & fides antiquissima istius Ecclesiæ ante Christum, de pœna temporali post mortem remanente, & de virtute orationis, & sacrificii ad illam redimendam.

IV. Hoc autem esse indubitatum Scripturæ testimonium, hanc esse praxim & consuetudinem in vera Christi Ecclesiâ, ut ne vel minimum hæere possis, testabitur primitivæ Ecclesiæ Doctõr & oraculum S. Augustinus lib. de cura pro mortuis cap. 2. In Machabæorum (inquit) libro legimus oblatum pro mortuis Sacrificium: sed etsi nusquam in Scripturis veteribus omnino legeretur, non parva est universæ Ecclesiæ, quæ in hac consuetudine claret autoritas, ubi in precibus Sacerdotis, quæ Domino Deo ad ejus altare funduntur, locum suum habet etiam commendatio mortuorum. Audi rursus, *ibidem cap. 4.* Non sunt præmittendæ supplicationes pro spiritibus mortuorum, quas faciendas pro omnibus in Christiana & Catholica Societate defunctis suscepit Ecclesiâ.

En iterum & suam & Apostoli mentem inculcat & exponit August. lib. 20. Homil. 16. Qui temporalibus pœnis digna gesserunt, per ignem quendam purgatorium transibunt, de quo Apostolus ait, salvus erit, sic tamen quasi per ignem.

V. Eandem Ecclesiæ fidem ante Augustini temporis consignat Tertullianus. lib. de corona militis cap. 3. Oblationes pro defunctis annuâ die facimus.

Eandem declarat 4. seculo Conc. Nicenum Can. 63. Nunciatur de morte Episcopi omnibus Ecclesiis, & Monasteriis illius Diocesis, ut hæc oratio pro eo. *Et Carthaginense 4. cap. 79.* Pœnitentes, si casu in itinere vel in mari mortui fuerint, ut eis subveniri non possit, memoria eorum & orationibus & oblationibus commendetur.

Nec quisquam ferè est SS. Patrum, qui hanc materiam attingit, quem non possim hujus doctrinæ testem adducere. Quid enim singulis opus est cum iterum & apertè, & sine dubitatione August. de verbis Apostol. serm. 31. testetur hanc esse fidem & suam, & Ecclesiæ universæ. Orationibus, inquit, sanctæ Ecclesiæ, & Sacrificio salutari, & elemosynis, quæ pro defunctorum spiritibus erogantur, non est dubitandum mortuos adjuvari... Hæc enim à Patribus universa observat Ecclesiâ.

Qui hæc audit, & adhuc præfractè purgatorium negat, securus esse potest se nunquam ad Purgatorium perventurum.

Ad Augustini de hoc testimonium supra allatum num. 4. en quam demum futiliter se expedire conetur Doctõr Morlaus nunc apud Anglos celebris, de hac controversia agens pag. 57. Augustinus, inquit, non ex propria sententia locutus est, sed ex aliorum scilicet Hieronymi, cum aliis viris magnis, quibus noluit Augustinus repugnare. Agnoscit igitur S. Hieronymum, & alios magni nominis viros in Ecclesiâ illa primitiva ita nobiscum sensisse, renuit tamen S. Augustinum, quamvis idem apertè pronunciantem, illis annuere, quia nempe ex quadam aliorum reverentia, aut respectu humano sic locutus est. Nescio certè quis Spiritus etiam privatus potuerit Morlæo revelare arcanum illud Augustini consilium, & dissimulationem tanto viro indignam. Sed unde provenire soleant, istiusmodi inania effugia docet nos ipse Augustinus

K

Arsdæ
kin

Theo-
logia

gustinus lib. de unitate Ecclesiæ cap. 18. *Vis videri aliquid dicere dum tacere erubescis, & inania loqui non erubescis.*

CAPUT VIII.

De Indulgentiis.

Docet Catholicis dari in Ecclesia potestatem concedendi Indulgentiam, quæ consistit in remissione pœnæ temporalis debitæ peccatis actualibus commissis post Baptismum, & remissis quoad culpam, extra Sacramentum facta, ex thesauro Ecclesiæ satisfactionum restantium Christi & Sanctorum: idque tam quoad vivos, quam quoad defunctos qui in Purgatorio versantur.

Negant hanc potestatem passim hæretici moderni: illis in hoc errore præverunt alii ab Ecclesia pridem damnati. Primò Waldenses, appellati pauperes de Lugduno, quorum octavus error fuit, indulgentias quæ à summo Pontifice conceduntur nihil prorsus valere: secundo, Joannes Wiclefus cujus errores damnantur in Synodo Constantiensi §. 8. in articulo Wiclefi 42. afferente, Fatuum esse credere Indulgentiis Papæ & Episcoporum: Cui Concilio generali interfuerunt supra mille Patres, Anno 1415. 3. Hunc fecuti sunt Hussitæ apud *Cochleum* de hist. Hussitarum. Hos majores habuit Martinus Lutherus qui ab Indulgentiarum oppugnatione sœctæ suæ principium fecit, uti patet in illius articulis à Leone X. & Trid. damnatis. Postremò Joannes Calvinus Indulgentias copiosius oppugnavit in sua Institutione Christiana lib. 3. cap. 5.

Contra hos probatur doctrina Catholica primò, Quia supra de Purgatorio ostensum est manifestè, talem pœnam temporalem frequenter superesse post culpæ remissionem.

Probatur 2. hanc pœnam temporalem per Ecclesiæ Indulgentias posse remitti, primò ex sacris Litteris, 1. ad Colossenses, 1. ubi Apostolus dicit, Nunc gaudeo in passionibus meis pro vobis, & adimpleo ea quæ desunt passionum Christi in carne mea, pro corpore ejus, quod est Ecclesia. Ubi patet eum esse passum pro fidelibus Ecclesiæ: quod verò dicitur, quæ desunt passionum Christi, non intelligitur, quod Christus plenè non satisfecerit, & non suffecerit ad redemptionem humanæ naturæ, sic enim falsum est, & hæreticum, sed intelligitur, quod Christus, & Ecclesia sit una persona mystica, cujus caput est Christus, corpus verò est congregatio fidelium, quilibet verò justus est quasi membrum, ut habetur 1. Cor. 12. Deus verò suâ prædestinatione constituit, quantum meritorum deberet esse in tota Ecclesia tam in capite, quam in membris; his verò verbis demonstrat Apostolus arumnas Sanctorum excedentes peccata adjungendas passionibus Christi ad communem totius Ecclesiæ utilitatem &c. Cum ergo de excessu pœnalitatum suarum sancti non sint remunerandi in seipsis, nec alteri eum applicaverint, sequitur, quod hujusmodi merita reposita sint in thesauro Ecclesiæ distribuenda per Vicarium Christi, thesauri illius claves, sive potestatem habentem, ut dicitur in d. cap. *unigenitus*.

Probatur tertio ex 2. ad Corinth. 2. ubi Apostolus dicit, cui vos donastis, & ego, nam quod donavi, ex persona Christi donavi; scilicet, pœnam per indulgentias, per quas pœna condonatur in persona Christi, id est, in potestate sibi à Christo relicta. Idem

probatur, ex locis quibus ostenditur potestas clavium, ut Marth. 16. Tibi dabo claves regni cælorum, quodcunque ligaveris, &c. potest verò quis ligari, & quoad culpam, & quoad pœnam, ergo & absolvi. Et illud Joan. 20. Quorum remisistis, &c. intelligitur etiam quoad pœnam.

Probatur quarto eadem veritas ex Conciliis, & primò ex Ancirano, *can. 2.* ubi quibusdam Diaconis qui sacrificarunt idolis, revertentibus, conceditur relaxatio pœnæ, & *can. 5.* ubi conceditur facultas Episcopois indulgendi iis qui manducaverant sacrificata idolis, si resipuerint; & in Concilio Nicæno *can. 2.* idem Episcopis conceditur: & in Concil. Tribur. relato in c. *cum ex eo.* de pœnit. & remiss. damnatur abusus quidam concedendi illegitimè indulgentias, & idem abusus damnatur in Conc. Romano, de pœnit. & remiss. in 6. & in Concil. Constantiensi, sess. 8. in damnatis articulis Wiclefi, inter alios damnatus fuit hic, quod indulgentias negaverit.

Quintò, ex Patribus, idem confirmat Cyprianus *serm. 5. de lapsis*, ubi reprehendit sacerdotes, quod nimis sint indulgentes in remittenda pœnitentia, quod de indulgentiis indiscretis etiam potest intelligi: & aperte id probat D. Hieron. ut habetur c. *mensuram*, de pœnitent. distinct. 1. & Tertul. lib. 2. *ad uxorem* hortatur illam post mortem suam ad statum viduitatis, & inter alia, ad frequentandas stationes, pœnæ satisfactorias.

Frustra autem opponunt, quod per hanc indulgentiarum concessionem lædatur divina justitia: nam quomodo illa lædi potest, quando illi satisficit tam ex propria, quam ex aliena satisfactione ab Ecclesia illi summisè oblata? Nec obstat etiam quod dicatur Luc. 17. Cum feceritis hæc omnia, dicitis servi inutiles sumus. Quia id tantum indicat merita & præmia bonorum operum non tam nobis, quam divinæ gratiæ & acceptationi deberi. Cum quo clarè consistit ista opera bona esse simul satisfactoria, & expiatoria pœnæ temporalis ex eadem Dei gratia & acceptatione, uti ex pluribus Scripturæ exemplis supra ostendimus. Et sic poterunt Sancti non solum pro se satisfacere quoad pœnas temporales, sed etiam pro aliis; constituendo inde thesaurum indulgentiarum, vel ut melius dicam, illum augendo jam per Christum constitutum, ut supra declaratum.

Plura de indulgentiis ac Jubileo resolvuntur infra Tom. II. Parte III. *Traictatu III. cap. 6. & ultra.*

CAPUT IX.

De jejuniis Ecclesiasticis.

Primò, docet Ecclesia Romana, certos jejunii dies ab Ecclesia constitutos sub præcepto observandos esse. E contra sustinent moderni Sæctarii, Institutionem jejunii pro certis diebus esse penes Communitates singulas pro opportunitate temporis, & occasionis occurrentis.

Secundò, docet Ecclesia Romana, meritoriam esse apud Deum abstinentiam à certis cibis diebus illis ab Ecclesia constitutis. Contendunt ex adverso moderni Sæctarii, abstinentiam illam impiam esse, & Christianæ libertati contrariam.

Tertio, doctrina est Ecclesiæ Romanæ, per prædictum jejunium aut abstinentiam nos posse satisfacere divinæ justitiæ pro pœnis temporalibus peccatis